

TÄBY KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

RAPPORT

2011-04-26

Kersti Blidberg

Dnr 51/2010-61

**Kvalitetsredovisning för Täby kommuns förskola och
grundskoleverksamhet 2010**

Bilaga: Erikslunds förskola

Inledning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning är all kommunal verksamhet inom det offentliga skolväsendet skyldig att årligen upprätta en kvalitetsredovisning.¹

Kvalitetsredovisning ger en samlad bild av den kommunala verksamheten inom förskola och grundskola år 2010 i Täby kommun. Syftet med kvalitetsredovisningen, både respektive verksamhets och kommunens, är dubbelt. Den är en kontroll av att verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen men den ska också vara utgångspunkt för analys och åtgärder som ska leda till verksamhetsutveckling.

Sammanställning av kvalitetsredovisningen

Resultaten i kvalitetsredovisningen baseras på skolornas och förskolans egna kvalitetsredovisningar, ämnesprovs- och betygsresultat, elev- och personalenkäter, och särskilda uppföljningar/utvärderingar. Att underlaget till största delen består av skolornas kvalitetsredovisningar gör att den kommunövergripande sammanställningen påverkas av innehållet i skolornas redovisningar. Det samlade resultatet presenteras nedan i kvalitetsutvecklingssystemets mall.

Kvalitetsutvecklingssystem och kvalitetsredovisning

Täby kommun har ett gemensamt kvalitetsutvecklingssystem för förskola och skola som omfattar samtliga förskolor och familjedaghem i kommunen och den kommunala grundskoleverksamheten.²

Skolornas kvalitetsredovisningar bygger på kvalitetsutvecklingssystemet.

Utgångspunkt för kvalitetsutvecklingssystemet är målen i de nationella och kommunala styrdokumenterna. Det som bedöms/mäts är faktorer i verksamheten som enligt forskningen har avgörande betydelse för elevernas pedagogiska resultat. Här är de samlade inom områdena *den pedagogiska processen, samverkan och personal, ledarskap och utveckling*.

¹ Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. (SFS 1997:702) Kravet på kvalitetsredovisning försvinner med den nya skollagen. Det tidigare kravet ersätts av ett krav på systematiskt kvalitetsarbete. I princip är innebörden av de båda begreppen, kvalitetsredovisning och systematiskt kvalitetsarbete desamma men kommunens skyldighet att rapportera till staten är borttagen (Skollagen 2010:800 4 kap.)

² Grundskoleverksamheten omfattar förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg och den obligatoriska särskolan. I kvalitetsredovisningen används skola som samlingsbegrepp för samtliga delar.

Måluppfyllelse och åtgärder

Elevers värdegrund och lärande

1. Trygg och respekterad – elevenkät
2. Ansvar och inflytande – elevenkät
3. Utveckling och kunskaper – elevenkät

A1. Trygg och respekterad

Att känna sig trygg och respekterad i sin skolmiljö skapar goda förutsättningar för varje elevs möjlighet att nå skolans mål och är ett uttryck för att värdegrunden är förankrad i skolans vardag.

Mål:

- Varje elev känner sig trygg och respekterad i sin skolmiljö

Tillvägagångssätt: Trygg och respekterad mäts genom en elevenkät (skola) och genom rektors samlade bedömning (förskoleklass och skolbarnsomsorg). Eleverna skattar ett antal påståenden på en skala 1-10, där 1 betyder att man inte instämmer alls och 10 att man instämmer helt.

A1.1. Trygg och respekterad Medelvärde skala 1-10

Verksamhet	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	9,0	9,2	9,2	9,4
Grundskola	8,6	8,7	8,6	8,6	7,4
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	9,1	9,0	8,9	8,8

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. För grundskolan är det högsta medelvärdet=8,5 och det lägsta =5,6. Förändringen beträffande grundskolan jmf med tidigare år beror på att den kommunala elevenkäten, som omfattade samtliga elever år 1- år 9, 2010 ersattes av Våga Visas elevenkät där enbart elever i år 5 och 8 deltar. Antalet frågor inom området är dessutom färre.

Ant svar	Noteringar	Int	0	1-6	7-8	9-10
16	Max=8,5 Min=5,6		0	6	10	0

Skolornas medelvärden fördelade per intervall

Området *Trygg och respekterad* i elevenkäten omfattar två frågor som rör skolans värdegrund.

Resultatet tyder på att eleverna generellt sett känner sig trygga och trivs i skolan men vid en jämförelse mellan år 5 och år 8 ger eleverna i år 8 tryggheten ett lägre värde än eleverna i skolår 5. Flertalet skolor arbetar

medvetet med att skapa en trygg skolmiljö och använder olika metoder av förebyggande arbete för att förhindra diskriminering och kränkande behandling. Enkätresultatet tyder dock på att det arbetet behöver vidareutvecklas. Det gäller bl.a. skolornas kartläggningar av nuläget på den egna skolan. Redan nu genomförs trivselenkäter men enkäterna kan behöva kompletteras med konkreta frågor om upplevd diskriminering och attityder till intolerans i olika former. Skolorna understryker betydelsen av att värdegrundsarbetet omfattas av all personal på skolan liksom av föräldrarna för att det ska lyckas helt och fullt.

A 2. Ansvar och inflytande

Att successivt få utveckla sin förmåga att ta ansvar för och få inflytande över sitt eget lärande och utformningen av skolans miljö är viktigt för att arbetet i skolan skal kännas meningsfullt.

Mål:

- *Eleverna visar medkänsla och tar ansvar för sig själva och andra.*

Prioriterat utvecklingsområde: *elevens ansvar och inflytande ska öka med stigande ålder och omfatta såväl det egna lärandet som skolmiljön i sin helhet.*

Tillvägagångssätt: Ansvar och inflytande mäts genom en elevenkät.

Se A1.

A2.1. Ansvar och inflytande. Medelvärde skala 1-10

Verksamhet	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	8,1	8,3	8,7	8,6
Grundskola	8,6	8,6	8,6	8,6	7,4
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	9,1	9,1	9,1	8,9

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. För grundskolan är det högsta medelvärdet=8,7 och det lägsta =5,9. Förändringen beträffande grundskolan jmf med tidigare år beror på att den kommunala elevenkät, som omfattade samtliga elever år 1- år 9, 2010 ersattes av Våga Visas elevenkät där enbart elever i år 5 och 8 deltar. Antalet frågor inom området är dessutom färre.

Området *Ansvar och inflytande* i elevenkäten omfattar två frågor och rör elevens möjlighet till påverkan och eget ansvarstagande.

Ant svar	Noteringar	Int	0	1-6	7-8	9-10
16	Max=8,7 Min=5,9		0	7	9	

Skolornas svar fördelade per intervall

Liksom beträffande trygghet och arbetsro är eleverna mindre nöjda i år 8 jämfört med år 5. Det formella inflytandet genom klassråd, elevråd, miljöråd och matråd fungerar som kanaler för att öka elevernas inflytande och delaktighet. Skolornas fokus riktas alltmer mot elevens inflytande och ansvar över det egna lärandet och då bl.a. kopplat till utvecklingssamtalet och den individuella utvecklingsplanen (IUP). Några skolor har infört elevledda utvecklingssamtal. Processen med ökad delaktighet från elevernas sida har precis inletts och skolorna menar att de nya kursplanerna med tydliga mål och bedömningskriterier ger ökade förutsättningar för elevinflytande. Flera skolor har infört s.k. ansvarstid, lärarledd tid som ligger utanför den ordinarie undervisningen och som eleverna kan utnyttja alltefter egna behov.

A3. Utveckling och kunskaper

Att kunna läsa är grundläggande för varje elevs möjlighet att uppleva en positiv kunskapsutveckling. Ju tidigare detta sker desto lättare blir det att lyckas i skolarbetet och skaffa sig grundläggande kunskaper för vidare studier.

Mål:

- *Varje elev lär sig läsa under skolår 2*
- *Varje elev når i år 5 den grundläggande kunskapsnivån i skolans samtliga ämnen*
- *Varje elev lämnar grundskolan med sådana kunskaper och färdigheter att han/hon är rustad för vidare studier i gymnasieskolan.*
- *Eleverna utvecklar en god hälsa*

Tillvägagångssätt: frågor till rektor om graden av måluppfyllelse

A3.1 Andel (%) elever som kan läsa i skolår 2.

2006	2007	2008	2009	2010
Ofullständig redovisning	96,8 %	96,3 %	94,1 %	95,4 %

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Störst andel = 100 % och minst = 86 %. Det avvikande resultatet för 2009 beror sannolikt på att det test som resultatet bygger på, fr.o.m. 2009 gavs i februari i år 2 och inte som tidigare i maj.

I sju, av 13, skolor klarar samtliga elever testet. Av övriga skolor ligger flertalet på drygt 90 procent. Kommunens mål, att alla elever ska kunna läsa i år 2 kopplat till gemensamma diagnoser och tester, har bidragit till att skolorna redan från förskoleklass medvetet satsar på elevers läs- och språkutveckling. Skolorna har olika metoder för detta. I förskoleklassen använ-

A3.1 Andel (%) elever som kan läsa i skolår 2.

	2006	2007	2008	2009	2010
Ofullständig redovisning		96,8 %	96,3 %	94,1 %	95,4 %

der sig skolorna bl.a. av Bornholmsmodellen, språklekar och läsgrupper. Någon skola börjar skoldagen med egen läsning alt. högläsning. Alla skolor använder sig av olika former av läsprojekt, bokcirklar och biblioteksbesök för att stimulera elevernas läsning. De särskilda resurser som satsas på elever med fonologiska svårigheter ger positiva resultat.

A3.2 Andel (%) elever i år 5 som når den grundläggande kunskapsnivån i skolans samtliga ämnen.

	2006	2007	2008	2009	2010
Ofullständig redovisning		92,2 %	95,6 %	95,9 %	95,4 %

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Störst andel = 100 % och minst = 80 %.

Av skolornas kommentarer framgår att bedömningarna för flertalet skolor enbart gäller svenska, engelska och matematik. I sex skolor av tolv klarar samtliga elever målen. Resultatet för övriga skolor ligger för de flesta på över 90 procent.

A3.3 Andel (%) elever som lämnar grundskolan med godkänt betyg i svenska, matematik och engelska.

2006	2007	2008	2009	2010
96,3 % (94,8 %)	96,1 % (93,1 %)	95,5 % (94,2 %)	94,8 % (95,0 %)	96,9 % (96,2 %)

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Skolverkets statistik inom parentes.

Störst andel = 100 % och minst = 91 %

Enligt Skolverkets statistik är resultatet för gruppen *samtliga kommuner* 87,5 procent och för gruppen *förortskommuner* 91,1 procent. Resultatet är således mycket positivt och det gäller även kommunens resultat vid en jämförelse över tid. Det är få elever som inte når skolans mål. Skolan lyckas i de fallen inte kompensera för elevens sämre förutsättningar.

A3.4 Eleverna utvecklar en god hälsa. Medelvärde från elevenkäten

Verksamhet	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	9,1	9,2	9,5	9,4
Grundskola	Ofullständig redovisning	9,0	8,9	8,9	7,3
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	9,5	9,4	9,3	9,1

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010.

Högst medelvärde = 8,5 och lägst = 5,8

Förändringen beträffande grundskolan jmf med tidigare år beror på att den kommunala elevenkät, som omfattade samtliga elever år 1- år 9, 2010 ersattes av Våga Visas elevenkät där enbart elever i år 5 och 8 deltar. Antalet frågor inom området är dessutom färre.

En av elevenkätens frågor som också ingick i kommunens tidigare

enkät rör elevens upplevelse av stress *Jag hinner med skolarbetet utan att bli stressad*. Eleverna ger frågan genomgående och över tid låga värden. Elevernas upplevelse av stress är inte enbart relaterad till skolan utan till hela deras vardagssituation, som förutom skolan upptas av sociala kontakter, olika fritidsaktiviteter liksom av höga förväntningar både från skola och från föräldrar. Skolorna är medvetna om problematiken och försöker att minska stressen. bl.a. med olika former av läxhjälp, längre sammanhängande arbetspass och hjälp med studieteknik

Skolorna redovisar ett medvetet arbete med elevernas fysiska hälsa som både är kopplat till olika fysiska aktiviteter, utformade med hänsyn till elevernas ålder, och till skollunch och mellanmål. Många skolor har goda förutsättningar med skolgårdar som inbjuder till olika aktiviteter liksom bra idrottshallar.

Ant svar	Noteringar	Int	0	1-6	7-8	9-10
14	Max=8, 5 Min=5, 8		0	6	8	0

Skolornas svar fördelade per intervall

Elevenkätens svarsfrekvens <i>Elevenkäten omfattar 2010 samtliga elever i år 5 och år 8</i>					
2006	2007	2008	2009	2010	
79 %	84 %	87 %	92 %	År 5 =95%	År 8 = 90 %

Prov- och betygsresultat

- Betygsresultatet totalt för samtliga skolor i kommunen i år 8 i svenska, engelska och matematik är positivt jämfört med de senaste tre åren.
- Resultaten för motsvarande ämnen i år 9 är positiva vid en jämförelse över tid, åren 2005 – 2010.
- En positiv utveckling gäller även för de samhällsorienterande ämnena. Det går däremot inte att utläsa någon tendens för övriga ämnen.
- Andelen elever som inte når målen i svenska som andra språk är 16,7 procent, vilket är en lägre andel än för samtliga kommuner.
- Resultatet för ämnesproven i år 3 är svårbedömt. Andelen elever som inte nått kravnivån på två eller flera delprov är 11,5 procent (67elever).

- Ämnesprovsresultaten i år 5 i svenska och matematik är något sämre än föregående år. Det gäller även matematik i år 9 medan resultaten i svenska och engelska ligger på samma höga nivå i år 9 som 2009.
- Ämnesprovsresultaten i år 9 i biologi, fysik och kemi är liksom föregående år svårbedömda, bl.a. p.g.a. att skolorna tidigare inte har deltagit i provet.
- Mönstret för avvikelser mellan provbetyg och slutbetyg är i stort sett detsamma som tidigare år men skillnaderna i avvikelser mellan de kommunala och de fristående skolorna har minskat.
- Gemensamt för betygs- och provresultaten är att det är skillnad mellan pojkars och flickors resultat till flickornas fördel och att det är stora skillnader i betygsresultat för elever med svensk respektive utländsk bakgrund.

Studieresultat	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Andel elever med betyg i alla ämnen	82,5	81,7	81,1	85,3	85,7	88,2
Andel behöriga till gymnasieskolans nationella program	93,3	94,8	93,1	94,2	95,0	96,5
Genomsnittligt meritvärde, samtliga elever	220,6	217,4	222,0	224,3	230,2	229,0
Svenska som andraspråk, andel elever som ej når målen	10,0	0,0	15,4	33,3	42,9	16,7

Studieresultat för elever i Täby kommunala skolor som avslutat skolår 9, 2005-2010, enligt Skolverkets statistik, www.skolverket.se

Ett mått på elevers kunskaper är *andelen behöriga till gymnasieskolans nationella program*. Enligt Skolverket är andelen behöriga till gymnasieskolan 2010 den lägsta sedan våren 1998 då slutbetyg enligt nuvarande betygssystem delades ut för första gången. Våren 2010 var andelen behöriga, samtliga huvudmän, 88,2 procent. Andelen behöriga varierar stort mellan kommunerna, från 74,1 till 100 procent (enbart kommunala skolor). Skolorna i gruppen förortskommuner dit Täby hör, har den högsta andelen elever som uppnår behörighet, 91

procent. För Täbys del, de kommunala skolorna, ligger andelen behöriga generellt på en högre nivå för perioden 2005- 2010, med den högsta andelen 96,5 procent 2010, enligt Skolverkets statistik.

Ett annat mått på elevers kunskaper är *andelen elever med betyg i alla ämnen*. Sedan 1997/98 har den andelen nationellt legat mellan 74 och 77 procent. Våren 2010 var andelen 76,5 procent, samtliga huvudmän. För Täbys del har andelen elever som uppnått målen varierat de senaste fem åren mellan 81,1 och 88,2 procent med den högsta andelen 2010. Av de elever som slutade grundskolan 2010 var det 7,9 procent, samtliga huvudmän, som inte fick betyg i ett ämne, motsvarande för Täby kommunala skolor var 4,6 procent. Motsvarande andel för ett flera eller alla ämnen är för Täbys del 11,8 procent och för samtliga huvudmän 23,4 procent.

Elevernas meritvärde beräknas som summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen. För första gången på fem år har det genomsnittliga meritvärdet sjunkit och var 2010 för samtliga kommuner 206,3 och för samtliga huvudmän 208,8. Motsvarande för Täbys kommunala skolor var 229,0. Liksom nationellt är det skillnad mellan pojkars och flickors meritvärde, drygt 20 meritpoäng, till flickornas fördel. Skillnaderna ligger för Täby kommunala skolor på ungefär samma nivå men har minskat något 2010.

Elever med utländsk bakgrund

Som framgått är det stora skillnader i betygsresultat för *elever med svensk respektive utländsk bakgrund*. Motsvarande skillnader finns även på nationell nivå. Andelen elever som inte når målen i svenska som andra språk ligger för samtliga kommuner på 28,3 procent. Andelen i Täby kommunala skolor är 16,7 procent.

Elever med utländsk bakgrund är en heterogen grupp. Skillnader i resultat har i hög grad att göra med om eleven är född i Sverige och om så inte är fallet när eleven kom till Sverige, före eller efter ordinarie skolstart. Elever som invandrat efter ordinarie skolstart har väsentligt lägre genomsnittligt meritvärde än elever med utländsk bakgrund som är födda i Sverige och elever som invandrat före ordinarie skolstart.³

Flickor har högre betyg än pojkar

Meritvärdet har sjunkit något för både flickor och pojkar sedan 2009. Flickornas meritvärde är liksom tidigare högre än pojkarnas men skillnaderna har minskat. Jämfört med samtliga kommuner är förhål-

³ Se Skolverkets statistik för 2010, www.skolverket.se, En beskrivning av slutbetygen i grundskolan våren 2010 pm Skolverket nov 2010

landet mellan flickornas och pojkarnas meritvärde i stort sett detsamma.

Likvärdighet

Generellt har avvikelserna mellan provbetyg och slutbetyg minskat men det finns fortfarande exempel på stora avvikelser både mellan skolorna i de olika ämnena liksom inom skolorna mellan de olika ämnena. Ett par exempel finns också på motsatsen. Vid en jämförelse mellan provbetyg och slutbetyg mellan de kommunala och de fristående skolorna är slutbetygen i de fristående skolorna sammantaget högre än provbetygen i de kommunala skolorna.

Täbys utbildningssystem

Barn- och grundskolenämnden ansvarar för förskole- och grundskoleverksamhet, dvs. förskola, familjedaghem, öppen förskola och förskoleklass, grundskola, skolbarnsomsorg samt obligatorisk särskola.

Nämnden styr verksamheterna framförallt genom att:

- Ange mål och riktlinjer i verksamhetsplan och skolplan utifrån ett kommunalt perspektiv
- Följa upp och utvärdera såväl nationella som kommunala mål
- Finansiera förskoleverksamhet och utbildning
- Utföra myndighets- och huvudmannauppgifter. Det innebär bl.a. att planera för barn- och elevplatser i förskola och skola, ge tillstånd till nya utförare inom förskoleverksamheten, hantera val till förskola/skolbarnsomsorg och skola och att utöva tillsyn.

Drifts- och verksamhetsansvar för omsorg och utbildning ligger på rektor för den förskola/skola där verksamheten bedrivs.

I Täby kommun tillämpas kundval. Täbyborna väljer själva utförare av förskoleverksamhet och utbildning. Till stöd för valet finns en internetbaserad presentation av utförarnas verksamhet liksom kvalitetsredovisningar och för förskolan även tillsynsrapporter. Kvalitetsindikatorer gör det möjligt att jämföra förskolor och skolor.

Finansiering enligt kundvalsmodellen sker genom ett pengsystem. Varje omsorgs- och verksamhetsform har fastställda pengbelopp som följer barn och elever.

Alla elever ska ha samma förutsättningar att nå skolans mål. Det innebär att elever med sämre förutsättningar ska positivt särbehandlas. Detta sker dels genom ett s.k. verksamhetsstöd, riktat till en grupp elever i behov av stöd, dels genom ett individuellt s.k. tilläggsbelopp för elever med ett omfattande stödbehov. Utöver dessa två stödformer ges även specialinriktade stöd till vissa elevgrupper, som t.ex. elever

med fonologiska svårigheter. Med anledning av ny lagstiftning kommer verksamhetsstödet att fasas ut under 2011.

Uppföljning/utvärdering är en viktig del i kommunens ansvar för skolan. Barn- och grundskolenämndens uppföljningar/utvärderingar syftar både till skolutveckling och till kontroll av i vilken grad verksamheten arbetar i riktning mot uppsatta mål. Återkommande uppföljningar görs av kommunen centralt av elevernas kunskaper både på skolnivå och i vissa fall på individnivå. Det senare gäller bl.a. elever i behov av särskilt stöd. Kommunen deltar i Våga visas elev- och föräldraenkäter och följer därmed upp mål som inte är kunskapsrelaterade.

Andel barn/elever som går i kommunal respektive enskild/fristående regi varierar mellan de olika verksamheterna. Förskoleverksamheten har högst andel barn i enskild regi. I stort sett samtliga barn går i enskilda förskolor eller familjedaghem. Kommunen är huvudman för en förskola och fem öppna förskolor

I förskoleklass resp. i grundskola går 77 resp. 62 procent av eleverna i kommunala skolor.

Drygt 90 procent av eleverna i förskoleklass t.o.m. skolår 3 är inskrivna i fritidshem, drygt 20 procent i enskild regi, medan andelen tio till tolvåringar i fritidshem är 19 procent. Samtliga enheter med skolår f-3 har skolbarnsomsorg integrerad i verksamheten.

I två skolor ingår obligatorisk särskola, år f-3 och f-10. Ansvar för utbildningen i särskolan ligger på rektor för den skola där verksamheten bedrivs. Andelen inskrivna elever i särskolan är 0,2 procent.

Förutsättningar för utveckling och lärande

B. Statistik

B1.1 Antal elever i

<i>Verksamhet</i>	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	642	677	720	749
Grundskola	4938	4858	4845	4775
Skolbarnsomsorg	2367	2302	2578	2681

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat uppgifter för 2010. Underlaget är uppgifter i skolornas kvalitetsredovisningar. Jämförelse enbart möjlig från 2007 p.g.a. tidigare ofullständig redovisning.

B1.2 Antal elever i behov av särskilt stöd som tilldelats extraresurser					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	35	27	35	38
Grundskola	Ofullständig redovisning	453	556	517	406
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	98	80	90	69

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat uppgifter för 2010 men statistiken är osäker.

I redovisningen ingår elever som får extra stöd inom skolpengens ram och/eller elever som tilldelas extra resurser genom Enheten för Elevstöd. Enheten fördelar efter ansökan dels ett generellt stöd, som riktas till en hel grupp elever, en klass eller en del av en verksamhet, dels ett par riktade individbaserade stöd relaterade till vissa typer av svårigheter. Från vårterminen 2010 fördelas också ett s.k. tilläggsbelopp riktat till elever med stora svårigheter. De riktade medlen har följts upp och visar ett positivt resultat. Förändringen i antalet elever som tilldelats extra resurser, 2009 resp. 2010, har att göra med att verksamhetsstödet håller på att fasas ut och till vissa delar ersätts av tilläggsbeloppet, som till sin konstruktion är begränsat och därmed omfattar färre elever.

Skolorna arbetar bl.a. förebyggande genom intensivprogram både då det gäller kunskaper, motorik och sociala färdigheter så att behovet av särskilt stöd inte ska uppstå. Det gäller framförallt f-5 skolorna. Men även 6-9 skolorna har organiserad frivillig stödverksamhet, som blir obligatorisk om eleven riskerar att inte nå målen i något ämne. Med den nya fördelningen av resurser till elever i behov av stöd finns det en oro för att inte alla elever i behov av stöd får det stöd de har rätt till. Uppföljning och utvärdering av resultatet av de insatta åtgärderna blir därmed central.

B1. 3 Antal särskoleelever mottagna i särskola som undervisas i specifik särskolegrupp					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
i förskoleklass	Ingick ej	0	3	1	2
i grundskola	6	8	8	12	8

B1.4 Antal särskoleelever mottagna i särskola som undervisas i grundskola					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
i förskoleklass	Ingick ej	1	0	0	0
i grundskola	1	5	2	1	14

B1.5 Andel särskoleelever mottagna i särskola som undervisas i specifik särskolegrupp					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
i förskoleklass	Ingick ej	0,0 %	0,4 %	0,1%	0,3 %
i grundskola	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %

B1.6 Andel särskoleelever mottagna i särskola som undervisas i					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0%
Grundskola	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,3 %

Kommentar B1.3 – B1.6: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Av de elever som totalt mottagits i särskolan går flertalet i fristående skolor i och utanför Täby.

Personaltätet

Förskoleklass

B2.1 Antal anställda i förskoleklass omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)					
	2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej (34)		39,2 (38)	43,94 (38)	42,02(36)	49,35(32)

B2.2 Antal anställda i förskoleklass med pedagogisk högskoleexamen omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)					
	2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej		29,1	35,17	34,26	34,42

B2.3 Andel anställda i förskoleklass med pedagogisk högskoleexamen omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)					
	2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej		74,4 % (69 %)	80 % (68 %)	81,5 % (73 %)	69,7 % (73 %)

B2.4 Antal anställda i förskoleklass per 100 elever					
	2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej (5,7)		6,1 (5,9)	6,5 (5,3)	5,8 (4,5)	7,2 (4,5)

Kommentar till B2.1 - B2.4 Resultatet för 2010 är ofullständigt p.g.a. att resultat saknas från en skola. Skolverkets statistik inom parentes.

Det är stor variation mellan skolorna beträffande andelen anställda med pedagogisk högskoleexamen. I fyra av 14 skolor har samtliga anställda i förskoleklass pedagogisk högskoleexamen. I tre skolor ligger andelen mellan drygt 80 och drygt 90 procent medan de återstående varierar mellan

B2.1 Antal anställda i förskoleklass omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)				
2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej (34)	39,2 (38)	43,94 (38)	42,02 (36)	49,35 (32)
B2.2 Antal anställda i förskoleklass med pedagogisk högskoleexamen omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)				
2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej	29,1	35,17	34,26	34,42
B2.3 Andel anställda i förskoleklass med pedagogisk högskoleexamen omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)				
2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej	74,4 % (69 %)	80 % (68 %)	81,5 % (73 %)	69,7 % (73 %)
drygt 50 procent och drygt 70 procent. Antal anställda per 100 elever varierar mellan drygt två och knappt nio anställda och har sjunkit de senaste åren.				

Grundskola

B2.1 Antal lärare i grundskola omräknat till heltidstjänster (årsarbetare)				
2006	2007	2008	2009	2010
324 (415)	387 (386,7)	360,5 (387)	359,5 (370)	291,94 (354)
B2.2 Antal lärare i grundskola med pedagogisk högskoleexamen, omräknat till heltidstjänster				
2006	2007	2008	2009	2010
306,8	366	353	350,35	287,32
B2.3 Andel (%) lärare i grundskola med pedagogisk högskoleexamen, omräknat till heltidstjänster				
2006	2007	2008	2009	2010
Ofullständig redovisning (85 %)	94,6 % (86,6 %)	97,9 % (87 %)	97,5 % (87 %)	98,4 % (86 %)

B2.4 Antal lärare i grundskola per 100 elever				
2006	2007	2008	2009	2010
Ofullständig redovisning (7,7)	7,8 (7,8)	7,4 (7,8)	7,4 (7,7)	7,14 (7,3)
<p>Kommentar till B2.1-B2.4: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Skolverkets statistik inom parentes.</p> <p>I tolv av 17 skolor har samtliga lärare pedagogisk högskoleexamen. Av övriga skolor har samtliga drygt 90 procent behöriga lärare. Bristen på formell behörighet kompenseras enligt rektorerna med kompetens inom andra områden och lång beprövad erfarenhet.</p> <p>Antalet lärare per 100 elever är lägre i Täby (7,3) jämfört både med andelen för samtliga kommuner (8,3) och för förortskommuner (7,8). Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen (86 %) ligger något högre jämfört med förortskommunerna (85 %) men lägre än samtliga kommuner.</p>				

Skolbarnsomsorg

B2.1 Antal anställda i skolbarnsomsorg omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)				
2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej (187)	130 (180)	142, 86 (184)	137,94 (188)	151,02 (152)

B2.2 Antal anställda i skolbarnsomsorg med pedagogisk högskoleexamen omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)				
2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej	52,8	70,6	62,11	59,04

B2.3 Andel % anställda i skolbarnsomsorg med pedagogisk högskoleexamen omräknat till årsarbetare (heltidstjänster)				
2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej (36 %)	40,6 % (34 %)	49,4 % (31 %)	45,0 % (28 %)	39,1 % (27 %)

B2.4 Antal barn per årsarbetare i skolbarnsomsorg				
2006	2007	2008	2009	2010
Ingick ej (17,7)	18,2 (18,8)	16,11 (17,3)	18,69 (19,4)	16,2 (18,0)
Kommentar B2.1 – B2.4: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Skolverkets statistik inom parentes.				
<p>Antalet barn per årsarbetare sjunker något samtidigt som andelen utbildad personal sjunker. Enligt någon skola beror det senare på att fler elevassistenter arbetar inom skolbarnsomsorgen, dvs. de finns med som stöd till eleverna hela dagen. Jämfört med andra kommuner är barngrupperna något mindre än i både <i>Samtliga kommuner</i> (21,0) och i <i>Förortskommuner</i> (21,9). Andelen med pedagogisk högskoleexamen är dock väsentligt lägre (27%), än både <i>Samtliga kommuner</i> (60 %) och <i>Förortskommuner</i> (45 %).</p> <p>På fem av de 14 skolor som har fritidshem inom sin verksamhet har mer än 50 procent av personalen pedagogisk högskoleexamen. På övriga skolor varierar andelen mellan 4,5 och knappt 50 procent.</p>				

Den pedagogiska processen, samverkan och personal

C1. Den pedagogiska processen

Elevers ansvar för och möjlighet till påverkan på det egna lärandet (arbetsätt, arbetsformer, planering) är en förutsättning för både individens och verksamhetens resultat.

Prioriterat utvecklingsområde: *alla verksamheter ska ge eleverna möjlighet att skaffa sig kunskaper och färdigheter, såväl intellektuella, estetiska som praktiska, som är grundläggande för fortsatt lärande.*

Tillvägagångssätt:

Den pedagogiska processen mäts i två steg:

1. Varje arbetslags bedömning.
2. Rektors samlade bedömning av arbetslagens resultat

C1.1 Den pedagogiska processen. Medelvärde för rektors samlade bedömning					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	8,7	8,8	8,9	8,6
Grundskola	Ofullständig redovisning	8,3	8,4	8,6	8,6
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	7,9	8,2	8,4	8,8

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010.

Området *Den pedagogiska processen* anknyter till läroplanens avsnitt *Kunskaper* och rör elevers lärande. Medelvärdena, rektors samlade bedömning, ligger mellan 7,2 och 10 för förskoleklass, ungefär på samma nivå för skolbarnsomsorg och något lägre för skola.

Arbetslagens och rektors bedömning rör bl.a. elevernas möjlighet att påverka och ta ansvar för det egna lärandet. Det arbete som bedrivs i kommunens skolor kring skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner (IUP) ökar elevernas förutsättningar att förstå vad som ska uppnås och vad som ska bedömas och därmed också att ta ett ökat ansvar. Tillgången till ämnesverkstäder, laborativa och konkreta material, smartboards, individanpassade läromedel, tematiska arbetsätt och ökad digital kompetens hos lärarna möjliggör alternativa arbetsätt och olika lärstilar. Olika typer av planerings- och utvärderingsverktyg gör också eleverna delaktiga och medvetna om sitt eget lärande.

Möjligheterna till individualisering är således stora men begränsas till viss del av stora grupper som ger mindre tid för varje elev.

Elever i behov av särskilt stöd**Mål**

- *Insatser för elever i behov av särskilt stöd dokumenteras i handlingsplan/åtgärdsprogram och genomförs enligt planen.*

Tillvägagångssätt: Insatser för elever i behov av särskilt stöd bedöms genom frågor till rektor. Rektor bedömer på en skala 1-10, där 1 betyder att man inte instämmer alls och 10 att man instämmer helt.

C1.2 Det finns dokumenterade rutiner för att upptäcka och utreda barns behov av stöd. Medelvärde för rektors samlade bedömning					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	9,4	9,6	9,6	9,7
Grundskola	Ingick ej	9,8	9,7	9,8	9,7
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	9,3	8,9	9,6	9,6

C1.3 Uppföljningen av åtgärdsprogrammet visar om insatserna har lett till förväntat resultat.					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,5	9,5
Grundskola	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,2	9,1
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,3	9,2

C1.4 Av åtgärdsprogrammet framgår vem som ansvarar för olika åtgärder och insatser. Medelvärde för rektors samlade bedömning					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2007	2008	2010
Förskoleklass	Ingick ej	9,9	9,7	9,6	9,6
Grundskola	Ingick ej	9,8	9,7	9,8	9,8
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	9,5	9,5	9,5	9,5

Kommentar C1.2- C1.4: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010.

Skolorna har handlingsplaner och rutiner för hur de ska upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Däri ingår bl.a. kommunens gemensamma och obligatoriska diagnoser och tester för att upptäcka elever med läs- och skrivsvårigheter, f-klass – år 7. Några skolor använder även ytterligare tester bl.a. i matematik. Flera skolor har arbetat med att utveckla åtgärdsprogrammen för att öka tydligheten exempelvis beträffande ansvarsfrågan.

Vad som däremot behöver vidareutvecklas är uppföljningen av åtgärdsprogrammen och bedömningen av om insatserna lett till förväntat resultat och med utgångspunkt från den analysen vid behov justera åtgärderna. Skolorna är medvetna om behovet av insatser på det här området och i takt med att lärarnas allmänna kunskap i bedömning ökar kommer det förmodligen även att synas i uppföljningen av åtgärdsprogrammen.

Aktiva åtgärder mot kränkande behandling

Bestämmelserna om likabehandlingsplan har överförts till en ny samlad diskrimineringslagstiftning (2008:567). Samtidigt har nya regler om åtgärder mot kränkande behandling införts i skollagen, 14 a kap.

Kravet på redovisning i kvalitetsredovisningen av likabehandlingsplanen gäller även fortsättningsvis. Det omfattar dels åtgärder för att främja lika möjligheter och rättigheter, dels åtgärder för att förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning..

Tillvägagångssätt: Påståendena nedan bedöms av rektor på en skala 1-10, där 1 betyder att man inte instämmer alls och 10 att man instämmer helt.

C1.5 Det finns aktiva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling (uppgiften hämtas från svarsblanketten)					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,5	9,5
Grundskola	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,4	9,5
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,4	9,5

C1.6 Det finns en plan med översikt över vilka aktiva åtgärder som behövs för att förhindra och förebygga kränkande behandling (uppgiften hämtas från svarsblanketten)					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,1	9,4
Grundskola	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,2	9,5
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,2	9,6

C1.7 Det finns en plan för åtgärder som ska påbörjas och/eller genomföras under det kommande året för att förhindra och förebygga kränkande behandling (uppgiften hämtas från svarsblanketten)					
<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,1	9,2
Grundskola	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	8,9	9,3
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	Ingick ej	Ingick ej	9,1	9,4

Kommentar C1.5- C1.7

Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010.

Alla skolor bedriver ett värdegrundsarbete, ofta kopplat till någon specifik modell som Friends, Charlie och Mombus och/eller till EQ och Livskunskap på schemat. Samtliga skolor uppger också att det arbetet är strukture-

rat i en likabehandlingsplan. Omfattningen och intensiteten i det arbetet liksom i vilken grad det är en naturlig del i skolvardagen varierar mellan skolorna och då framförallt mellan skolornas tidigare och senare år. Flera skolor har börjat kartlägga den egna skolmiljön och bedriver sitt värdegrundarbete utifrån det resultatet.

C2. Personalens kompetensutveckling

Återkommande möjligheter till kompetensutveckling är en förutsättning för att personalen ska kunna lösa sitt uppdrag i arbetet mot skolans mål.

Prioriterat utvecklingsområde: skolan i Täby har välutbildad personal med goda möjligheter till kompetensutveckling.

Tillvägagångssätt: personalens kompetensutveckling mäts genom fråga till rektor respektive enkät till personalen.

Fråga till rektor:

- Personalens kompetensutveckling planeras och genomförs utifrån verksamhetens och individens utvecklingsbehov. Detta bedöms på en skala 1-10, där 1 betyder att man inte instämmer alls och 10 att man instämmer helt.

C2.1 Personalens kompetensutveckling Medelvärde för rektors bedömning

Verksamhet	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	8,3	8,3	8,1	8,1
Grundskola	Ofullständig redovisning	7,9	7,9	7,8	8,0
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	7,6	7,8	7,8	7,9

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Högst medelvärde = 10 för förskoleklassen och lägst=6,0 för grundskolan.

Området *Personalens kompetensutveckling* består av två frågor till rektor. Motsvarande frågor ställs till personalen i personalenkäten. Den ena frågan rör i vilken utsträckning enhetens gemensamma kompetensutvecklingsplan fungerar, den andra personalens tillgång till stöd och handledning

Rektor gör ofta en mer positiv bedömning än personalen men skillnaderna är på några skolor knappt märkbara.

C2.2 Personalens kompetensutveckling Resultat från personalenkäten

2006	2007	2008	2009	2010
6,5	6,6	6,5	6,6	6,3

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat 2010. Jämförelse med tidigare år är ej möjlig p.g.a. att redovisningen från ett antal skolor varit ofullständig/saknats.

C2.2 Personalens kompetensutveckling Resultat från personalenkäten

2006	2007	2008	2009	2010
6,5	6,6	6,5	6,6	6,3

Högst medelvärde = 7,6 och lägst= 4,4. Svarsfrekvensen var på många skolor låg, vilket förmodligen berodde på att enkäten i tid låg nära kommunens medarbetarenkät.

Området *Personalens kompetensutveckling* består av två frågor i personalenkäten. Motsvarande frågor ställs till rektor. Den ena rör i vilken utsträckning enhetens gemensamma kompetensutvecklingsplan fungerar. Den andra rör personalens tillgång till stöd och handledning.

Skolorna har de senaste åren framförallt arbetat med två kompetensutvecklingsområden. Det ena har varit inriktat mot skriftliga omdömen/IUP och det andra mot personalens It – kompetens. Båda områdena har varit omfattande, obligatoriska och centralt styrda varför utrymmet för lärarens egen ämnesinriktade kompetensutveckling har varit liten. Speciellt arbetet med de skriftliga omdömena, vilket pågår även under 2011, har varit krävande, bl.a. på grund av att kunskapssynen i Lpo 94 inte varit förankrad hos många lärare.

C3. Personalens arbetstillfredsställelse

Verksamhetens resultat beror i hög grad på personalens förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. En sådan förutsättning är att känna trivsel, mening och tillfredsställelse i sitt arbete.

Prioriterat utvecklingsområde: skolan i Täby ska vara en attraktiv arbetsplats med bra arbetsmiljö.

Tillvägagångssätt: Personalens arbetstillfredsställelse mäts genom enkät till personalen

C3.1 Personalens arbetstillfredsställelse Resultat från personalenkäten

2006	2007	2008	2009	2010
8,1	8,1	8,1	8,1	7,8

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat svar för 2010. Jämförelse med tidigare år är ej möjlig p.g.a. ofullständig redovisning från ett antal skolor. Högst medelvärde = 9,0 och lägst = 6,6

Området *Personalens arbetstillfredsställelse* omfattar fem frågor i personalenkäten och rör bl.a. personalens trivsel, arbetets meningsfullhet, den egna kompetensen i förhållande till arbetsuppgifterna och graden av öppenhet på skolan. Högst värde har påståendet *Mitt arbete känns meningsfullt* (8,8) och lägst värde har påståendet *Jag känner att jag räcker till för det som krävs av mig i mitt arbete* (7,2), skala 1-10.

Rektorerna konstaterar att personalen är engagerad, trivs och är stolta över

C3.1 Personalens arbetstillfredsställelse Resultat från personalenkäten

2006	2007	2008	2009	2010
8,1	8,1	8,1	8,1	7,8

att arbeta på sin skola men att ökade krav på dokumentation och kommunikation påverkar deras arbete så att känslan av otillräcklighet liksom stressen ökar.

C4. Samverkan

Verksamhetens resultat påverkas positivt av samverkan mellan och inom förskole- och grundskoleverksamhetens olika verksamhetsformer.

***Prioriterat utvecklingsområde:** rektor ska medverka till att verksamhetsformernas olika pedagogisk synsätt möts.*

Tillvägagångssätt: I samverkan ingår två områden:

1. rutiner
2. samarbete.

Varje område mäts var för sig genom frågor till rektor. Frågorna besvaras på en skala 1-10 där 1 betyder att rutiner/samarbete inte fungerar alls och 10 att de fungerar mycket bra. Rektor väger samman resultatet från frågorna inom varje område till ett värde/område.

C4.1 Våra rutiner fungerar bra Medelvärde för rektors samlade bedömning.

Verksamhet	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	8,6	8,6	8,9	8,9
Grundskola	8,1	8,5	8,3	8,7	8,8
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	7,9	8,0	8,3	8,5

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat svar 2010. Jämförelse med tidigare år är ej möjlig p.g.a. ofullständig redovisning från ett par skolor.

Området *Våra rutiner* rör övergången mellan olika delar av utbildningssystemet: från förskola till skola, från år 5 till år 6 och från grundskola till gymnasieskola. I vissa delar av kommunen finns upparbetade rutiner mellanförskolor/skolor och mellan år 5 och år 6. Hur väl övergångarna fungerar beror bl.a. på antalet förskolor/skolor som är involverade. Mellan år 5 och år 6 finns ofta rutiner som bl.a. innebär att ämnesprovsresultat och kunskapsprofiler överlämnas vid gemensamma konferenser för avlämnande och mottagande lärare. Exempel finns också på att speciallärarna i skolår 6 har upparbetade rutiner för kontakt med föräldrar och mentorer från skolår 5. Skolor med skolår 5 önskar sig återrapportering av tidigare elevers resultat

Kommentarer saknas nästan helt beträffande övergången grundskola/gymnasieskola. Sannolikt beror det på spridningen av elever på ett stort

antal gymnasieskolor.

C4.2 Vårt samarbete fungerar bra Medelvärde för rektors samlade bedömning.

<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	8,4	7,7	8,5	8,9
Grundskola	7,4	7,7	8,3	8,0	8,4
Skolbarnsomsorg	Ingick ej	7,8	8,0	8,2	8,5

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat svar 2010. Jämförelse med tidigare år är ej möjlig p.g.a. ofullständig redovisning från ett par skolor.

På motsvarande sätt som beträffande rutiner rör området *Vårt samarbete* frågor kring samarbetet mellan olika delar av utbildningssystemet, dvs. i vilken grad det finns en samverkan som leder till att utbildningssystemet, inklusive skolbarnsomsorgen, kan uppfattas som en helhet.

Skolornas redovisningar tyder på att samarbetet mellan förskoleklass, skola och skolbarnsomsorg fungerar väl, till viss del beroende på hur skolorna valt att internt organisera sig, t.ex. i vilken grad skola och skolbarnsomsorg är integrerade och om det därmed finns utrymme för samplanering. För de 6-9 skolor som inte har en given samarbetspartner i en eller flera f-5 skolor kan ett sådant samarbete behöva utvecklas så att den information som finns om elever och verksamhet förs vidare och den röda tråden stärks. Samarbete mellan kommunens gymnasieskola och kommunens grundskolor har återupptagits efter några år av stiltje.

D Ledarskap

Rektor har huvudansvar för rådande skolkultur och därmed för hur verksamheten genomförs och utvecklas.

Prioriterat utvecklingsområde: ledarskapet är centralt och avgörande för att uppnå en bra verksamhet.

Tillvägagångssätt: Ledarskapet mäts genom frågor till rektor respektive enkät till personalen på skalan 1-10. Rektor väger samman resultatet från frågorna inom området till ett medelvärde.

D1.1 Ledarskap Medelvärde för rektors samlade bedömning

<i>Verksamhet</i>	2006	2007	2008	2009	2010
Förskoleklass	Ingick ej	8,3	8,6	8,9	8,6
Grundskola	7,8	8,1	8,3	8,2	8,4

Skolbarnsomsorg Ingick ej **8,0** **8,3** **8,1** **8,3**

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat svar för 2010. Jämförelse med tidigare år är ej möjlig p.g.a. ofullständig redovisning från ett antal skolor. Högst medelvärde för grundskola + sbo = 9, för f- klass = 10
Lägst medelvärde för grundskola = 7, för sbo = 7,8, för f- klass = 7,6

Området *Ledarskap* består av frågor som rör ansvarsfördelning, arbetslagens funktion, personalens delaktighet och samarbetet i personalgruppen. Frågorna till rektor resp. till personalen är desamma.

På flera skolor har ledningen förändrats under året, vilket spelar stor roll för det övergripande ledarskapet. Bland annat har flera skolor, som tidigare var delar av en resultatenhet, bildat egna resultatenheter med egna rektorer. Tydlig ansvarsfördelning både inom skolans ledningsgrupp och i förhållande till arbetslagen, liksom inom och mellan arbetslagen och att rollen som arbetslagsledare är definierad och känd, lyfter rektorerna fram som väsentliga faktorer för hur väl verksamheten fungerar. Arbetslagsledaren är på många skolor en central länk i kommunikationen mellan arbetslaget och skolans ledningsgrupp. Flera skolor har knutit skolbarnsomsorgen närmare ledningen för att därmed skapa en helhet i verksamheten.

D1.2 Ledarskap Medelvärde från personalenkäten

2006	2007	2008	2009	2010
7,2	7,4	7,2	7,3	7,3

Kommentar: Samtliga skolor har redovisat resultat för 2010. Svarsfrekvensen är dock mycket låg p.g.a. att enkäten sammanföll med en kommungemensam medarbetarenkät. Jämförelse med tidigare år är ej möjlig p.g.a. ofullständig redovisning.

Högst medelvärde = 9,0 och lägst = 5,8

Tidigare år har det varit förhållandevis stor samsyn mellan personalens och rektors bedömning även om rektors bedömning ofta varit något positivare. Det senare gäller fortfarande men skillnaderna i bedömning tycks öka

Personalenkätens svarsfrekvens i % (värdet hämtas från personalenkäten.)

2006	2007	28	2009	2010
60 %	67 %	77 %	84 %	55 %

Kommentar: Liksom tidigare år saknas uppgifter från ett par skolor. Variationerna i svarsfrekvens är stora mellan skolorna och ligger mellan i stort sett hundra och under tjugo procent. Resultatet för de skolor med en hög svarsfrekvens är användbart som utgångspunkt för analys och utveckling av verksamheten.

E Utveckling

- Centralt beslutade utvecklingsinsatser
- Lokalt beslutade utvecklingsinsatser

1. Centralt beslutade utvecklingsinsatser

Området visar de särskilda utvecklingsinsatser som beslutas och genomförs av Täby kommun, deras inriktning och resultat i förhållande till mål.

2. Lokalt beslutade utvecklingsinsatser

Området visar de särskilda utvecklingsinsatser som görs vid respektive enhet, deras inriktning och resultat i förhållande till mål.

Tillvägagångssätt:

Utvecklingsinsatserna mäts genom arbetslagens självvärdering och rektors bedömning av en eller två *väsentliga* utvecklingsinsatser som omfattar *alla elever* på enheten *under minst ett år*. Utvecklingsinsatserna redovisas och konsekvenserna bedöms. Enheter som saknar insatser som motsvarar dessa kriterier gör ingen värdering.

Motsvarande tillvägagångssätt används för att bedöma samtliga centralt beslutade utvecklingsinsatser.

Skolornas redovisning av centralt beslutade utvecklingsinsatser

1. Implementering av nya reformer inom grundskolan; Skola 2011, Lgr 11, betyg och bedömning
2. Revidering och genomförande av gemensamma matriser för de skriftliga omdömena, inkl. tillämpning i webbverktyget Unicum och Lpp
3. Pilotprojekt inom skolbarnsomsorgen för att utveckla personalens yrkesroll relaterat till fritidshemmens uppdrag.
4. PIM, Praktisk It-och Mediakompetens.
5. Lärarlyftet

Skolornas bedömning av konsekvenserna av centralt beslutade utvecklingsinsatser

1. Det är mycket viktigt att pedagogerna får möjlighet att sätta sig in i de nya styrdokumenterna så att det skapas en förståelse för vad förändringarna innebär.
2. Erfarenhetsutbyte och dialog runt de skriftliga omdömena, med utgångspunkt i kunskapssynen i Lpo 94, ger förutsättning för likvärdig bedömning. Att de kommunala skolorna har en enhetlig hantering av den gemensamma matrisen för bedömningskriterier spelar också roll för likvärdigheten.
3. Projektet har utvärderats och har bl.a. lett till en ökad förståelse för uppdraget och den egna rollen.
4. PIM säkerställer en ökad It – kompetens hos pedagogerna något som kan stimulera elevernas lärande.
5. Kommer bl.a. att medföra ökad kompetens inom de ämnesområden som kommunen prioriterat, dvs. svenska, matematik, engelska, naturorienterande ämnen och specialpedagogik.

Skolornas redovisning av lokalt beslutade utvecklingsinsatser, några exempel

1. Flertalet skolor har även arbetat lokalt med LPP, skriftliga omdömen och IUP.
2. Föreläsningar och workshops kring lösningsinriktad pedagogik.
3. Skolorna har deltagit i ämnesinriktad fortbildning kopplad bl.a. till läs – och skrivutveckling och matematik. Någon skola har också fokuserat likabehandlingsarbetet.
4. Föreläsningar och diskussioner om barn med olika slags funktionsnedsättningar och strategier för bemötande av dessa barn.

Skolornas bedömning av konsekvenserna av lokalt beslutade utvecklingsinsatser.

1. Det har lett till en ökad delaktighet i utvecklingsarbetet för alla pedagoger och en ökad förståelse och samsyn kring kunskapsbegreppet och kring bedömning. Bedömning mot mål enligt givna kriterier har för eleverna sannolikt bidragit till en ökad medvetenhet om den egna kognitiva utveckling. Kompetensutvecklingen ger personalen stimulans och motivation men skapar även frustration.
2. Personalen har fått en ökad samsyn i sitt pedagogiska arbete.
3. De ämnesspecifika projekten syftar till en ökad måluppfyllelse för eleven och en ökad förståelse och insikt hos läraren.
4. Personalen får en större förståelse för och kunskap om barns olika behov.

Kommunledningskontorets kommentarer

Inledning

Skolverket beskriver i sin lägesbedömning nationella tendenser inom förskola och skola. I vissa avseenden är utvecklingen i Täby densamma som den nationella. Det gäller exempelvis lärartätheten inom grundskolan, som liksom personaltätheten i fritidshemmen minskar något. Personaltätheten i förskoleklass, som också sjunker, ligger i Täby på samma nivå som 2009 men ligger allmänt på en lägre nivå i förhållande till både *samtliga kommuner* och *förortskommuner*.

Vid en nationell jämförelse beträffande betygsresultaten så står sig resultaten i Täby kommunala skolor väl. Både andelen elever med betyg i alla ämnen liksom andelen behöriga till gymnasieskolan ökar och har gjort så under flera år. Vid en jämförelse mellan 2009 och 2010 är den nationella tendensen den motsatta.⁴ Även ämnesprovsresultaten i svenska, matematik och engelska är positiva jämfört med riket.

Kunskapsuppdragets måluppfyllelse är således god med ett undantag och det gäller svenska som andra språk som sticker ut negativt. Det resultatet är väsentligt sämre än både för *samtliga kommuner* och för *förortskommuner* och beror bl.a. på hur skolorna organiserar den verksamheten.

Även demokratiuppdraget löser skolorna på ett tillfredsställande sätt. Enligt elevernas svar i elevenkäten för år 5 och år 8 känner eleverna sig trygga och trivs, de yngre eleverna i högre grad än de äldre. Det är 96 procent av eleverna i år 5 som instämmer i påståendet *Jag känner mig trygg i skolan* motsvarande andel för år 8 är 95 procent. Däremot får inte inflytandefrågorna lika positiva omdömen.

Trots den allmänt positiva bilden av skolornas måluppfyllelse är det flera grupper av elever som har svårt att nå målen, som inte känner sig trygga och som saknar inflytande över undervisningen och det egna lärandet. Enligt SALSAS – modellen har dock flertalet skolar sådana förutsättningar att fler elever bör kunna nå målen och kunna öka det genomsnittliga meritvärdet.⁵

⁴ Skolverkets lägesbedömning 2010. Del 2 – bedömningar och slutsatser. RAPPORT 350 2010

⁵ I SALSAS ingår ett fåtal bakgrundsfaktorer som forskningen visat generellt spelar stor roll för skolors resultat. Därtill kommer många andra faktorer inte minst skolans arbetsprocess som också har betydelse. SALSAS är ett användbart men inte tillräckligt hjälpmedel som utgångspunkt för diskussion om en skolas eller en kommuns samlade resultat

Hur ska måluppfyllelsen kunna öka?

I skolans ansvarssystem delar stat, kommun och verksamhet på ansvaret för skolan. Inom det systemets ram sker ständigt förskjutningar. Med de pågående reformerna stärker staten sin roll samtidigt som rektors ansvar ökar. Med detta följer ett ökat krav både på kommuner och förskolor/skolor att följa upp och utvärdera verksamheten och att bedriva skolutveckling. Kvalitetsredovisningen är tänkt som en del i skolornas kvalitetsarbete. Med den nya skollagen upphör kravet på kvalitetsredovisning i nuvarande form medan kravet på kvalitetsutveckling både för kommun och skola kvarstår.

Som nämnts indikerar SALSA - värdena att kvaliteten i kommunens verksamheter kan utvecklas ytterligare. Det gäller skolorna generellt men också vissa specifika områden som behöver utvecklas.

Utvecklingsområden

Det gäller

- uppföljning och utvärdering. Skolorna behöver utveckla rutiner för uppföljning och utvärdering. Resultaten ska följas upp och analyseras och åtgärder sättas in så att verksamheten utvecklas. En del i det arbetet är ett ökat utbyte mellan skolor, t.ex. då det gäller vissa specifika områden, som bedömning och betygsättning, men också allmänt erfarenhetsutbyte så att kunskapen om hur framgångsrika enheter arbetar ökar.
- skolorna ska arbeta målinriktat med läroplanens normer och värden. Alla skolor bedriver ett värdegrundsarbete, som ofta är koncentrerat till någon viss del av uppdraget men som inte omfattar styrdokumentens samtliga krav. Det målinriktade arbetet ska utgå från nuläget på skolan och omfatta främjande, förebyggande och åtgärdande aspekter.
- elevernas upplevelse av stress. Eleverna upplever en förhållandevis hög grad av stress även i de yngre åldrarna. Till viss del är detta något som skolan kan påverka bl.a. genom att kraven på eleverna blir tydliga. Skolornas utvecklingsarbete kring skriftliga omdömen bidrar till detta och skulle kunna leda till att elevernas negativa stress minskar.
- resultaten för elever som läser svenska som andra språk är otillfredsställande, vilket innebär att den undervisningen bör utvecklas. Bland annat behöver kompetensen hos lärare i svenska som andraspråk öka. Även skolans rutiner och ansvarsfördelning för mottagande av nyanlända elever bör ses över.
- likvärdigheten i betygsättning. Både mellan och inom skolorna i kommunen behöver likvärdigheten öka. Det förra är primärt ett upp-

drag för kommunen. De tillfällen till möten mellan skolor som kommunen arrangerar behöver vidareutvecklas.